

ПРОГРАМА РОЗВИТКУ ЛЕГКОВОГО АВТОМОБІЛЕБУДУВАННЯ УКРАЇНИ НА ПЕРІОД ДО 2020 РОКУ

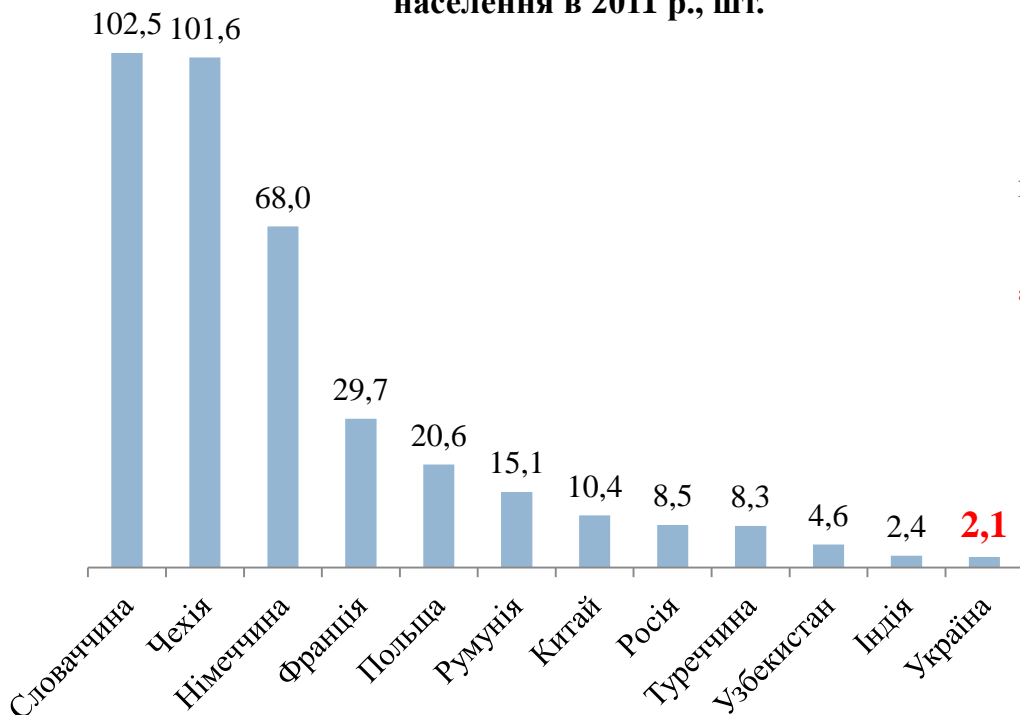
Київ 2012 р.

Виконавець ДП «Укрпромзовнішекспертиза»

Український легковий автопром займає незначне місце в національній економіці та істотно поступається іншим країнам

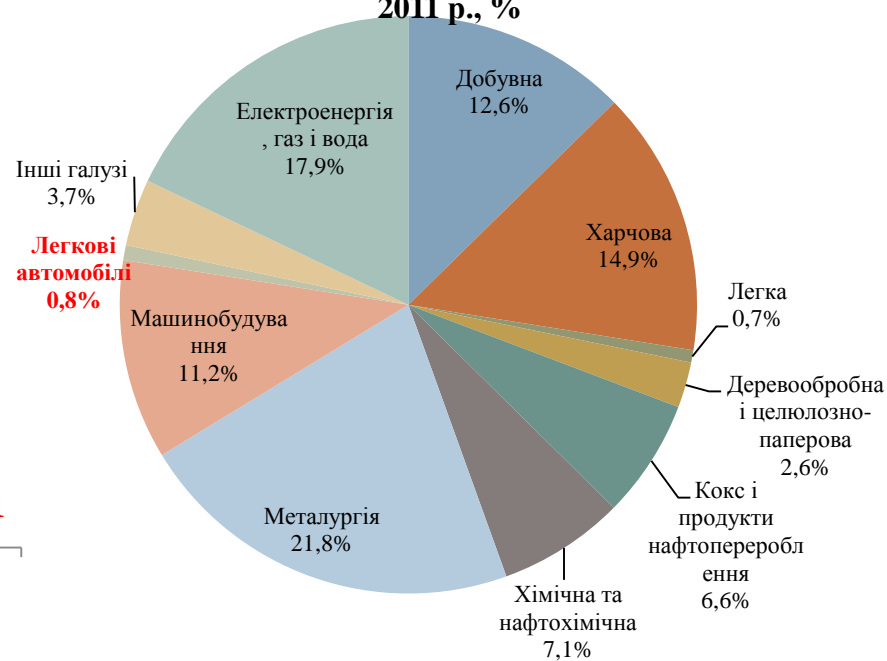
2

Виробництво легкових автомобілів на 1000 чол. населення в 2011 р., шт.

OICA, World Bank

Частка легкового автомобілебудування в реалізації промислової продукції в Україні в 2011 р., %

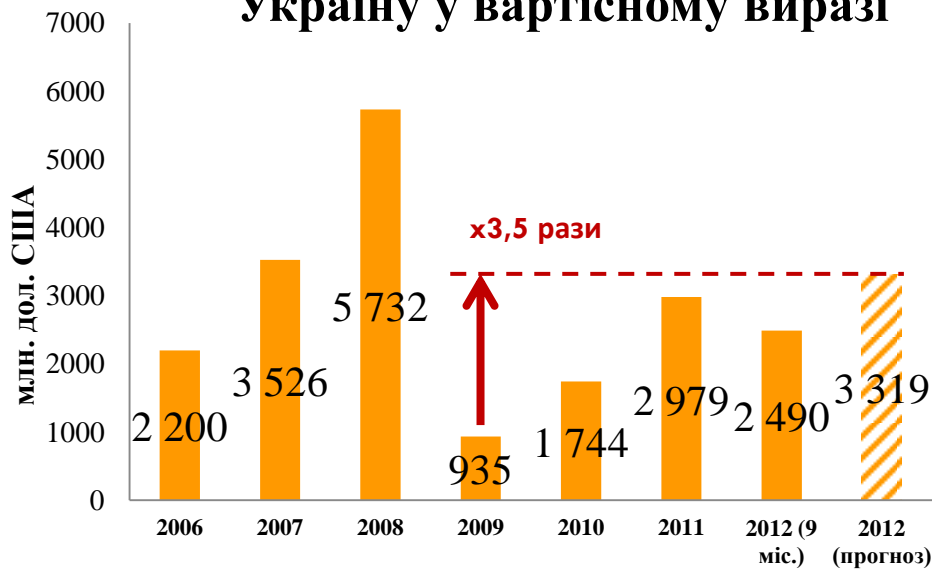

Держслужба статистики України

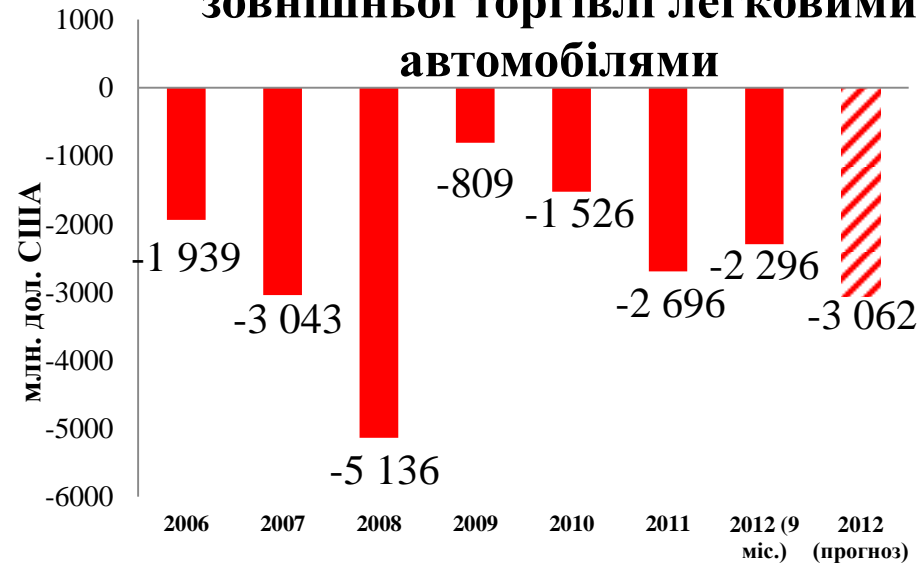
За кількістю вироблених легкових автомобілів на 1000 жителів, Україна поступається як розвинутим країнам, так і країнам, що розвиваються. Частка українського легкового автомобілебудування в структурі реалізації промислової продукції є незмірно низькою (0,8%).

Очікувані обсяги імпорту в 2012 р. (3,3 млрд. \$) в 3,5 рази перевищать кризовий рівень 2009 р.

Імпорт легкових автомобілів в Україну у вартісному виразі

Сальдо української зовнішньої торгівлі легковими автомобілями

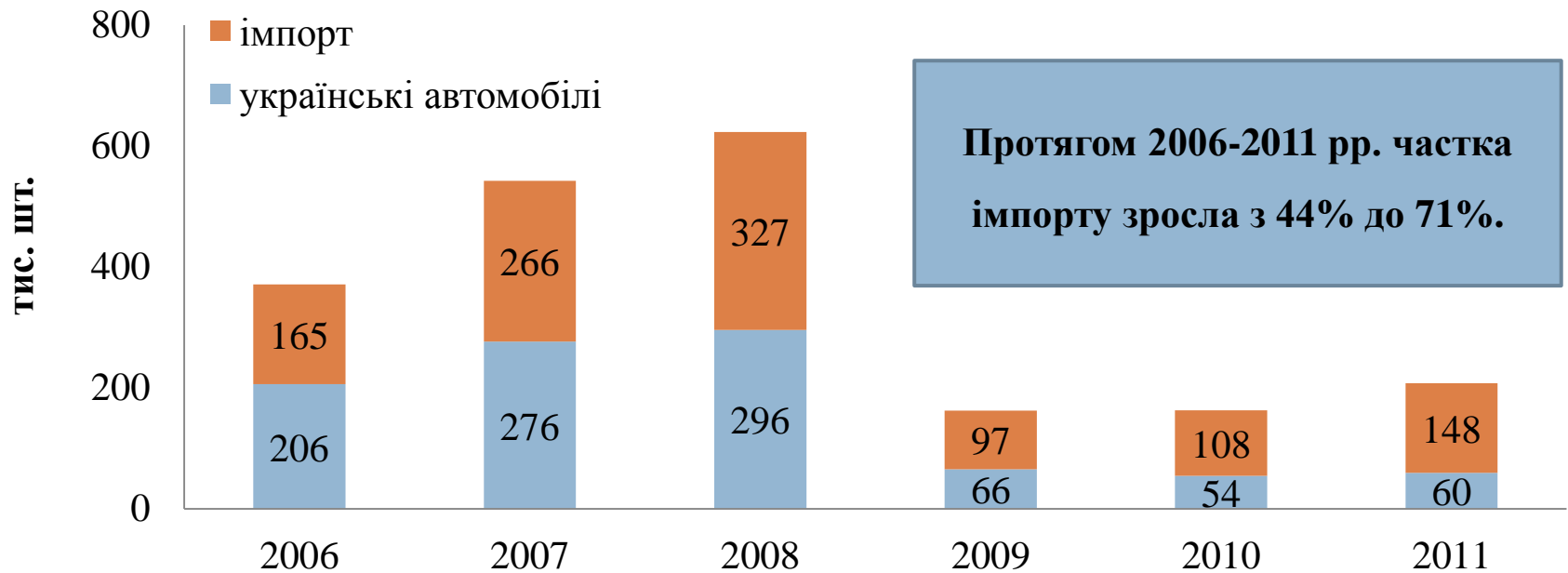

Державна служба статистики України

В 2011 році імпорт автомобілів склав ~3 млрд. \$, або 52% докризового рівня 2008 року. За підсумками 9 місяців 2012 р. в Україну було імпортовано автомобілів на суму 2 490 млн. \$, що на 20,4% більше показника аналогічного періоду минулого року (2 068 млн. \$).

Галузь легкового автомобілебудування має значний потенціал імпортозаміщення

Структура продажів легкових автомобілів в Україні

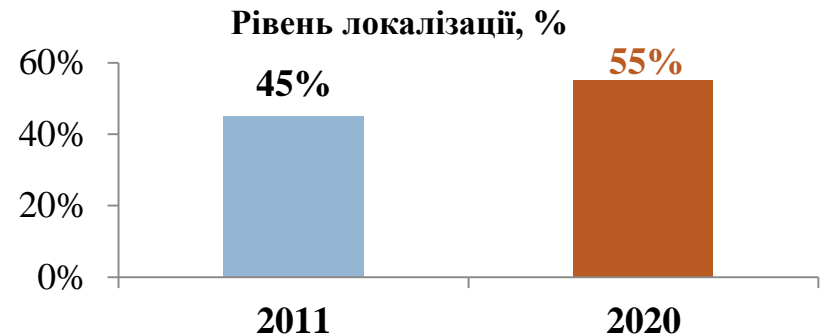
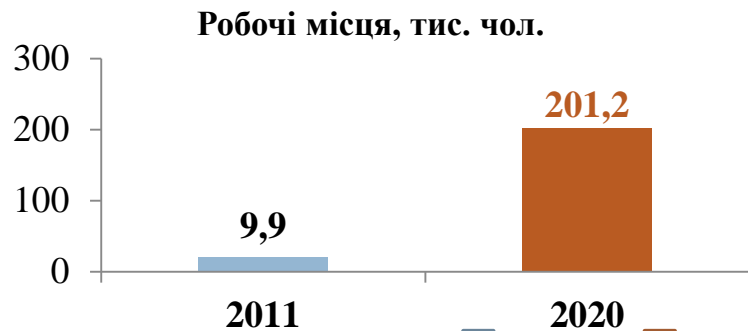

Асоціація «УкрАвтопром»

В 2008 році на придбання автомобілів було витрачено ~8 млрд. \$, в тому числі 4,9 млрд. \$ на імпортовані. Найбільшим попитом на українському ринку (66% всіх продажів в 2011 р.) користуються автомобілі класів C, SUV-Compact і B, вартістю до 25 тис. дол. США.

Мета Програми: створення в Україні конкурентоздатного легкового автомобілебудування

5

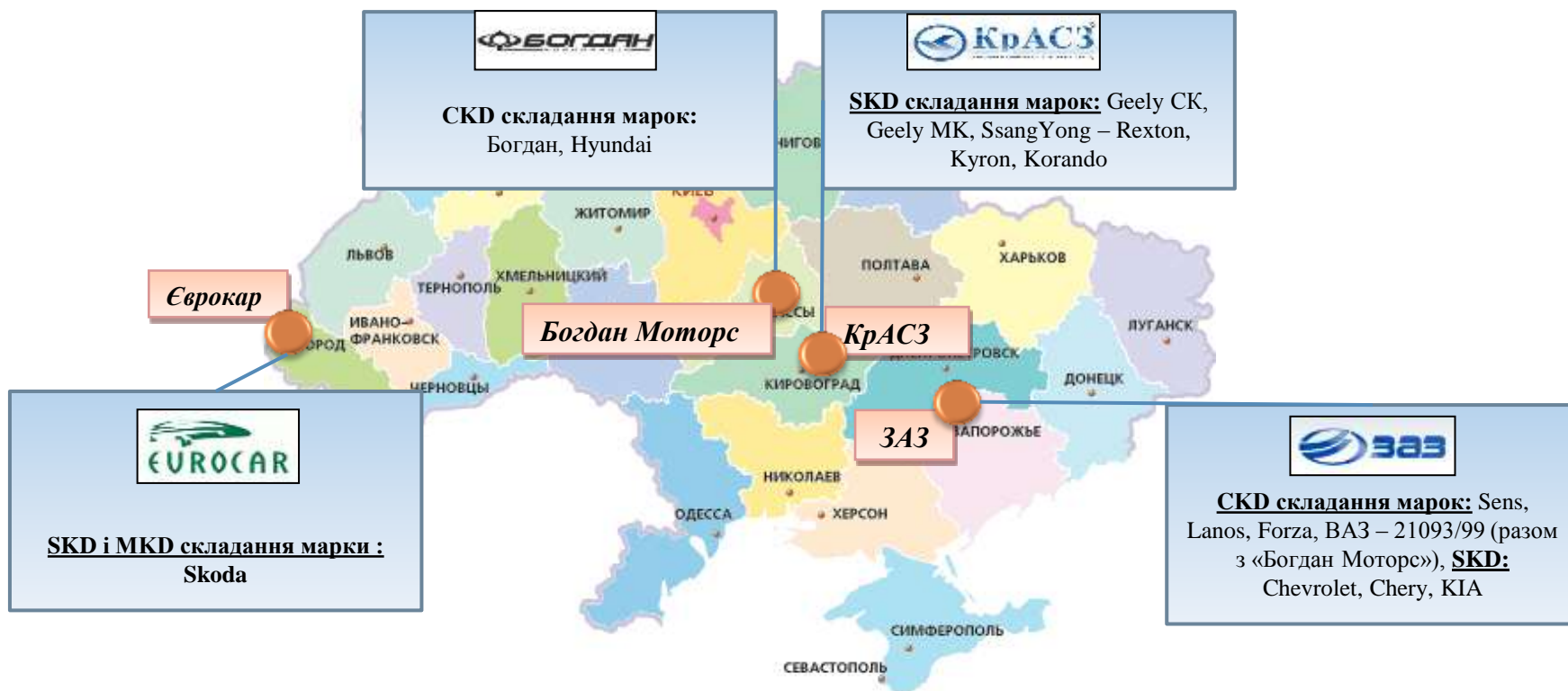
■ - факт   ■ - прогноз за умов виконання Програми

Асоціація «УкрАвтопром»

Реалізація Програми дозволить створити в Україні конкурентоздатне виробництво легкових автомобілів та забезпечить збільшення випуску автомобілів до 734,4 тис. шт., а також зростання надходжень до державного бюджету і в пенсійний фонд до 24,8 млрд. грн. в 2020 році.

В Україні існує чотири виробника легкових автомобілів...

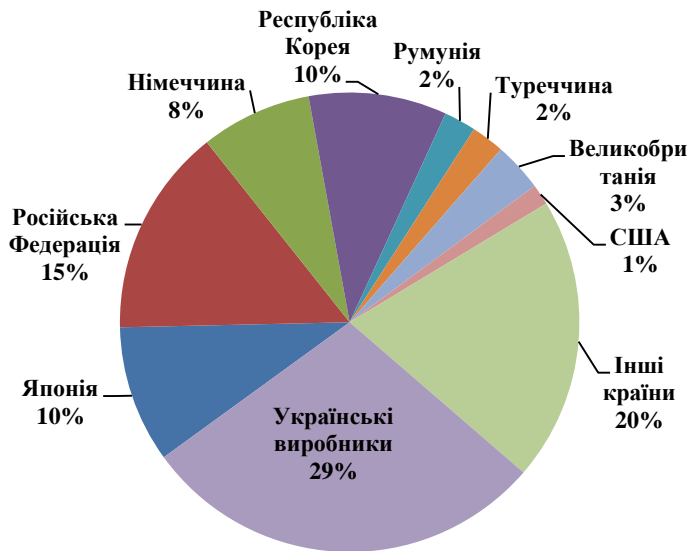
6

- На сьогодні українські виробники легкових автомобілів здійснюють крупновузлове складання (SKD) і повномасштабне виробництво (CKD) іноземних брендів. Основну номенклатуру вітчизняних підприємств складають автомобілі класів С, В і SUV-Compact, вартістю до 25 тис. дол. США.
- Сумарна потужність заводів становить 340 тис. легкових автомобілів на рік.

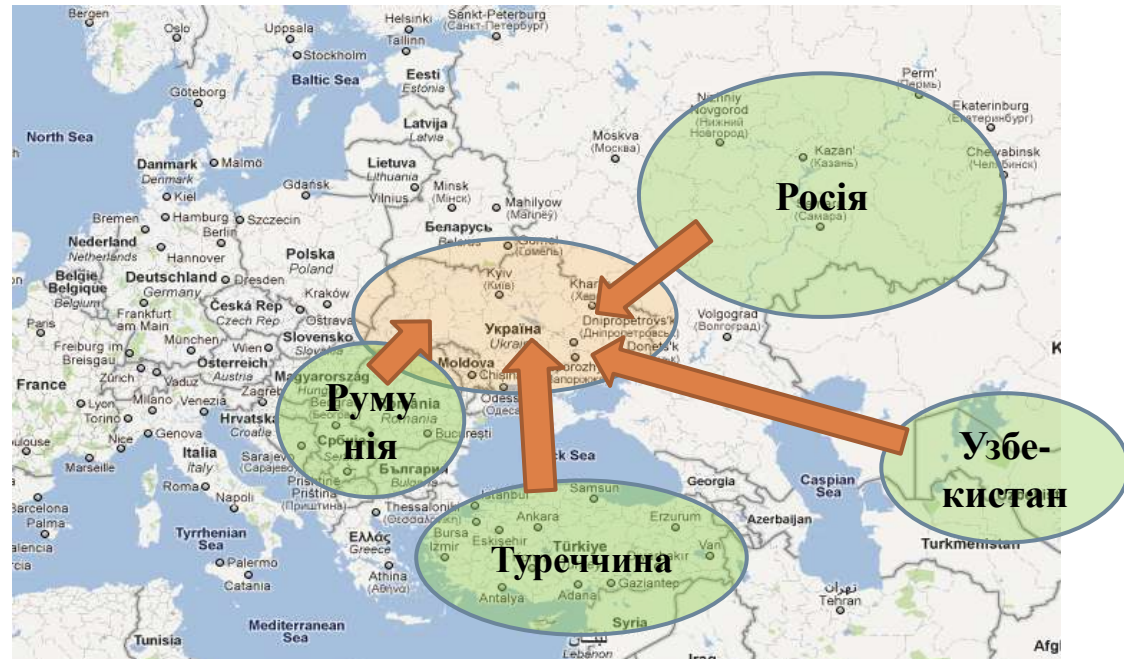
... але вони програють конкуренцію з імпортом...

Наповнення українського ринку легкових автомобілів в розрізі країн в 2011 р., %

Асоціація «УкрАвтопром», Державний комітет статистики України.

Основні конкуруючі виробничі площадки

На українському ринку домінують постачальники з розвинених країн (32,1%). Вітчизняний автопром не має власних моделей легкових автомобілів, тому перспективи його розвитку слід розглядати в контексті України, як виробничої площадки для глобальних автомобільних концернів. В цьому аспекті, основними конкурентами України є Росія, Китай, Туреччина, Румунія, Узбекистан (сукупна частка на ринку 26,5%). Зокрема, Росія активно збільшує присутність на ринку (частка в 2010-2011 рр. зросла з 11% до 15%)

... і їх потенціал незадіяний

8

Виробництво легкових автомобілів в Україні

Асоціація «УкрАвтопром»

Виробництво легкових автомобілів в Україні в 2009-2011 рр. зменшилося під впливом сукупної дії двох факторів: збільшення імпорту після зниження ввізного мита з 25% до 10% та падіння попиту внаслідок фінансової кризи. Поточне завантаження підприємств складає 29%.

Головна перешкода розвитку сектору – несприятливе бізнес-середовище

Ключовими проблемами українського легкового автомобілебудування є:

- ❖ Нормативно-правове середовище (податковий режим) є гіршим ніж у сусідніх країнах.
- ❖ Низька інвестиційна привабливість країни.
- ❖ Обмежена номенклатура та незначні обсяги виробництва вітчизняних автомобілів і комплектуючих.
- ❖ Низький технічний рівень виробників автокомплектуючих.

Податки та збори в Україні несприятливі для розвитку автопрому

10

...

Світова асоціація виробників автомобілів IOMVM (International Organization of Motor Vehicle Manufacturers)

Існує нормативно-правове середовище в Україні значно гірше ніж в країнах з конкуруючими виробничими площадками (Росія, Китай, Туреччина, Узбекистан), що не дає жодних мотивацій для організації місцевого виробництва автомобілів.

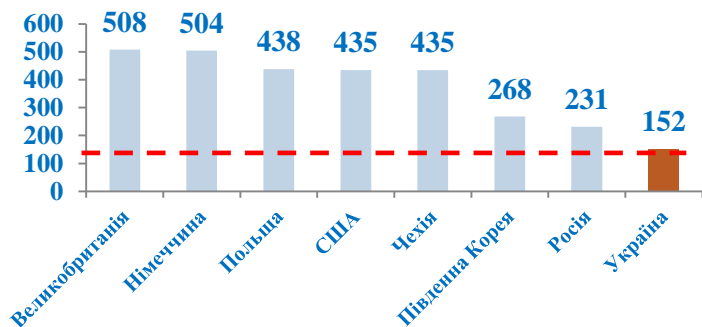
Однак сектор має сильні сторони та можливості, це зокрема...

- ❖ Ненасичений та зростаючий внутрішній ринок збуту.
- ❖ Зручна логістика - географічне розташування України в центрі Європи між двома ємкими авторинками – Євросоюзом та Росією.
- ❖ Наявність підготовлених трудових ресурсів та нижча вартість робочої сили порівняно з європейськими країнами та Росією.

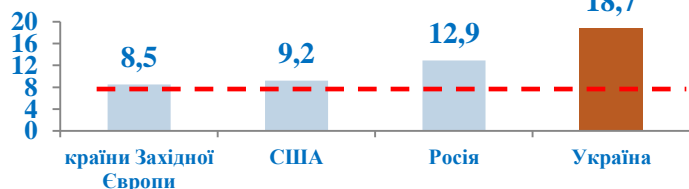
...МОЖЛИВОСТІ ВІТЧИЗНЯНОГО АВТОПРОМУ: ненасичений та зростаючий внутрішній ринок

12

Кількість легкових автомобілів на 1000 жителів в 2011 р., шт.

Середній вік парку легкових автомобілів в різних країнах світу, років

Очікуваний обсяг продаж легкових автомобілів на українському ринку до 2020р., тис. од.

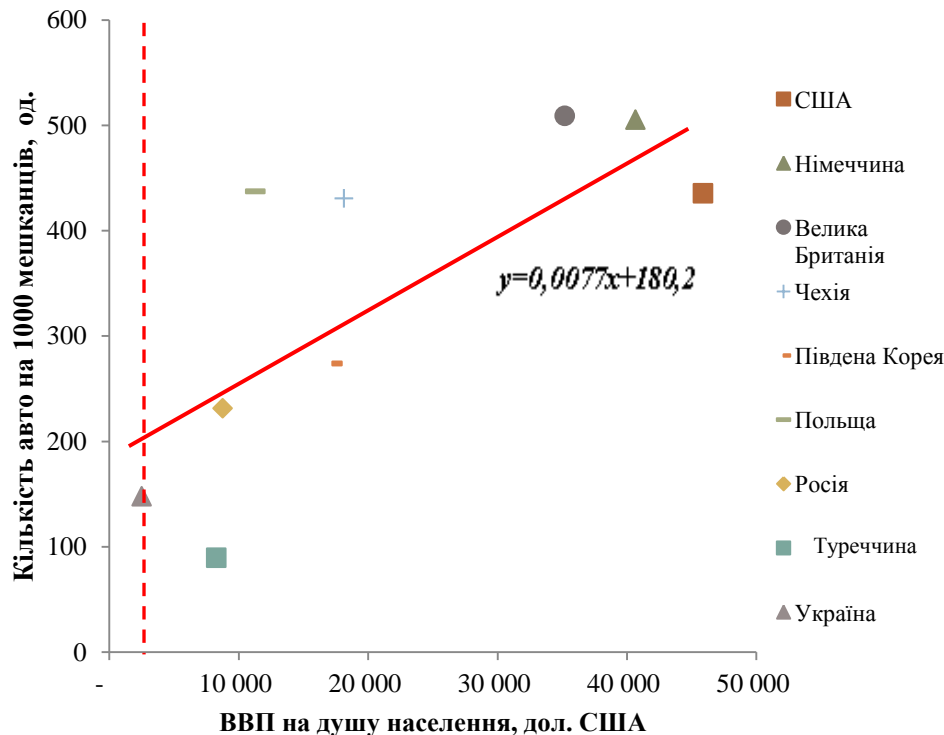

Асоціація «УкрАвтопром»

Очікується, що в 2020 році обсяг продажів легкових автомобілів в Україні складе 734 тис. од., внаслідок дії наступних факторів: поточного низького рівня кількості автомобілів на душу населення, зношеності парку легкових автомобілів, а також зростання доходів і купівельної спроможності населення. Кількість автомобілів віком до 10 років в Україні складає 75,4 од. на 1000 жителів, що в 6-8 разів нижче ніж в розвинених країнах.

В світі існує позитивна залежність між обсягами ВВП на душу населення та рівнем автомобілізації

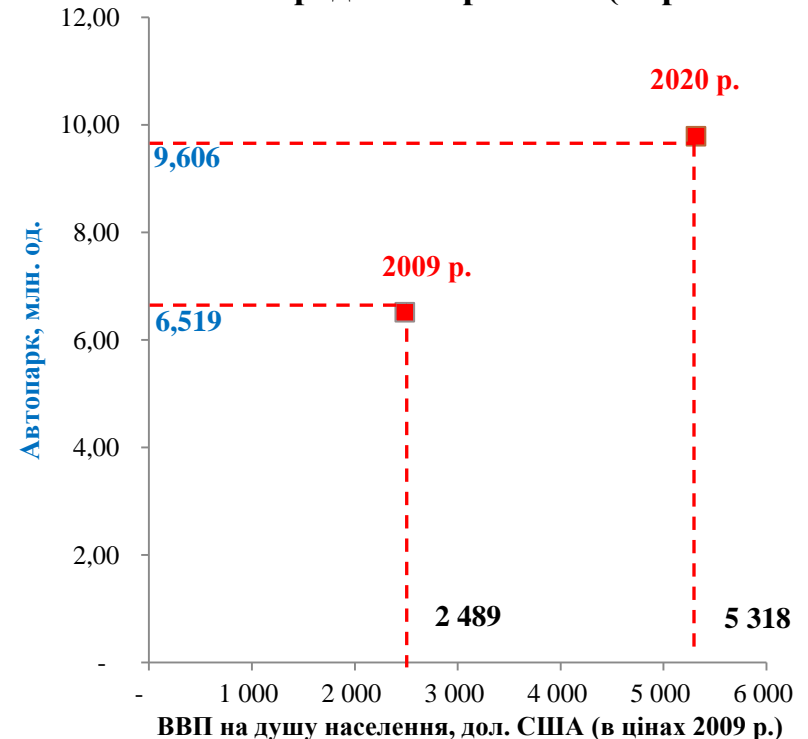
Співвідношення ВВП та автопарку на душу населення в окремих країнах у 2009 р.

Ernst&Young, «Автомобильный рынок России и СНГ», 2010 р.

Зростання ВВП на 1000 дол. США на душу населення збільшує автопарк на 7,7 одиниць на 1000 мешканців країни

Фактичний і очікуваний автопарк в Україні на основі міжнародних порівнянь (за рівнем ВВП)

До 2020 р. за умови зростання ВВП на душу населення в 2,1 рази (в середньому 4,1% /рік) автопарк України сягне 9,6 млн. од.

Прогноз автопарку на основі очікуваних доходів населення подібний до прогнозу заснованого на міжнародних порівняннях

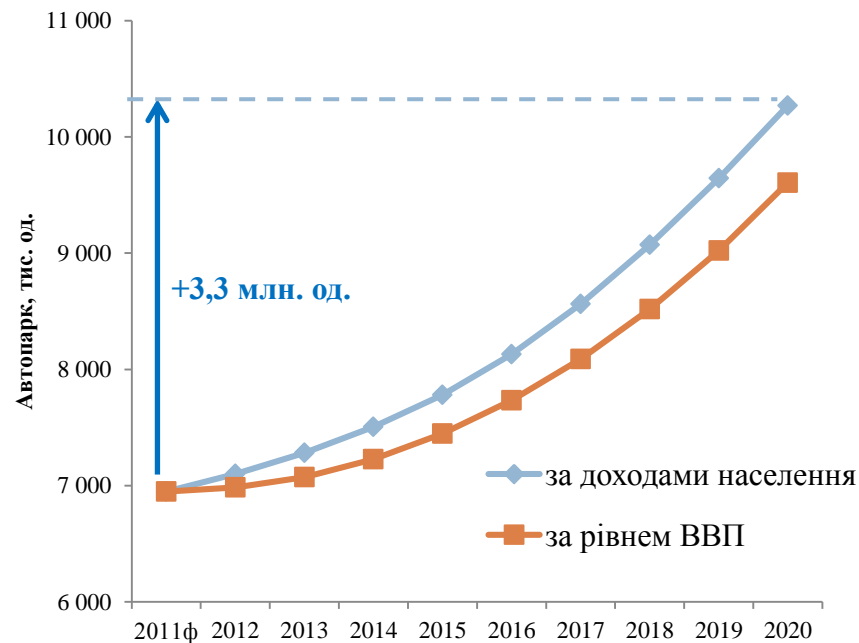
14

Прогнозування обсягів автопарку в Україні на період до 2020 р. на основі очікуваних доходів населення

Показник	2008	2011	2012-2016	2017-2020
Річні темпи зростання доходів населення, %*	2,3	5,2	3,2	4,3
Частка витрат населення на авто, %	5,3	2,7	3,6	5,6
Частка авто придбаних в кредит, %	35	18	20-40	45-50
Коефіцієнт оновлення автопарку, %	-	0,42	1,11	1,11-1,13
Автопарк, млн. од.	6,393	6,948	8,129 (2016 р.)	10,269 (2020 р.)

* The Economist

Прогноз автопарку в Україні на період до 2020 р., тис. од.

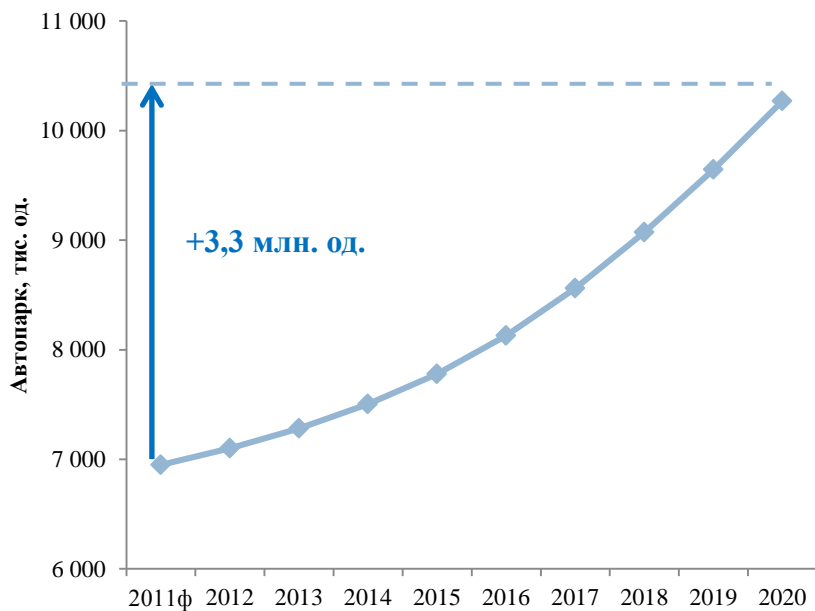

Розбіжність між прогнозними показниками обсягів автопарку в Україні на період до 2020 року за двома методами прогнозування менше 7%

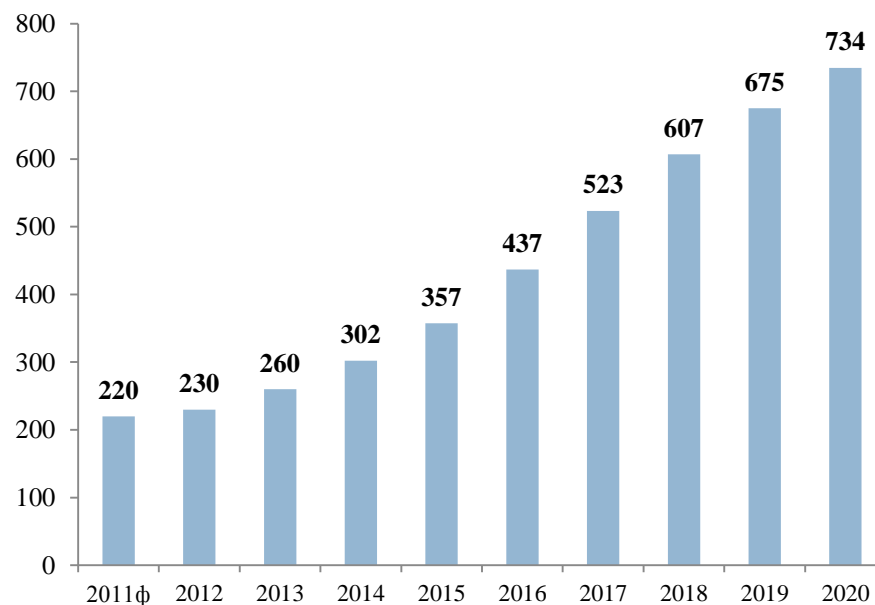
Для забезпечення прогнозованого обсягу автопарку в Україні обсяг продаж протягом 2012-2020 рр. повинен скласти 4,1 млн. од.

15

Прогнозні обсяги автопарку в Україні на період до 2020 р. на основі очікуваних доходів населення

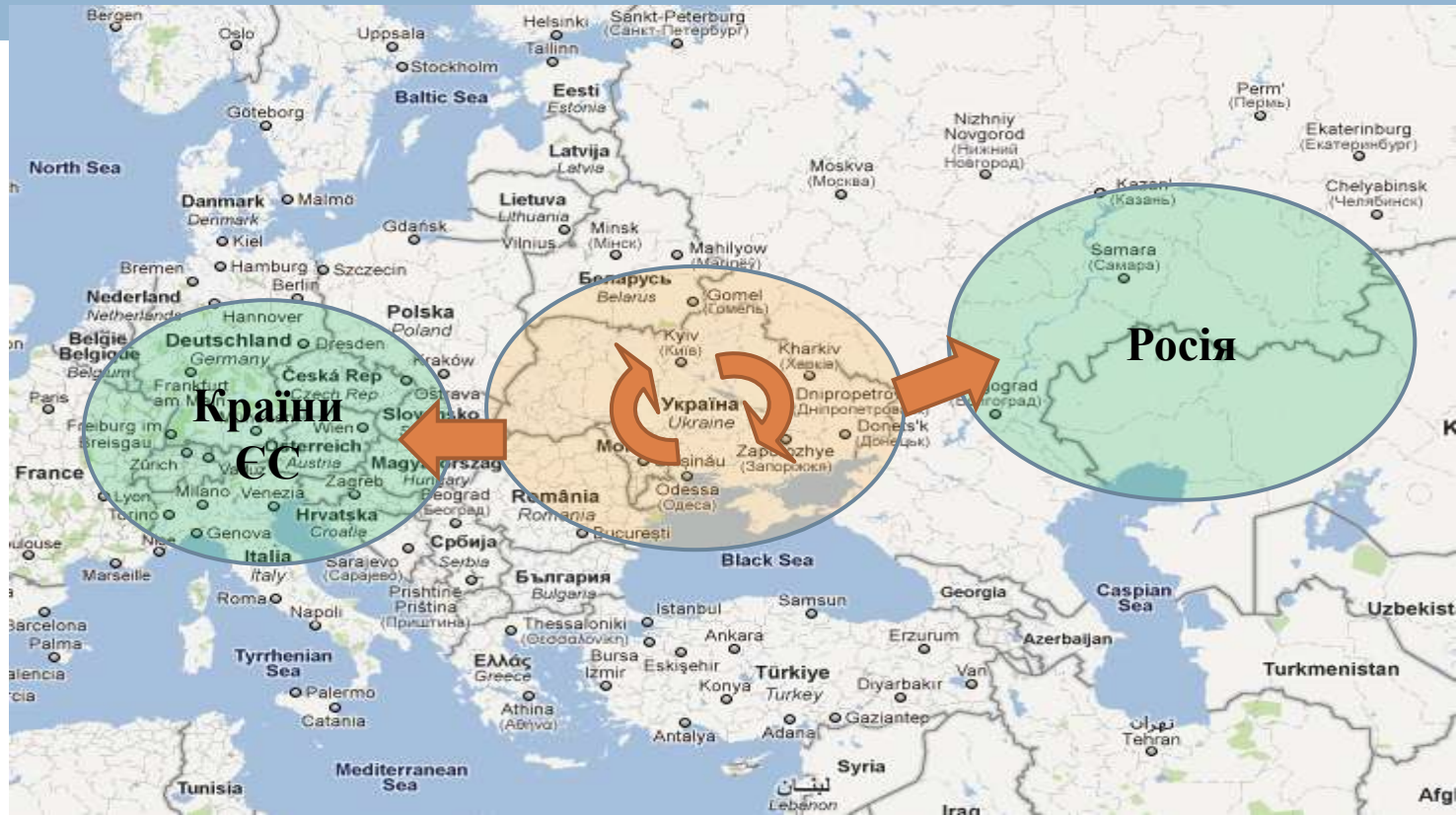
Очікуваний обсяг продаж легкових автомобілів на українському ринку до 2020р., тис. од.

Продаж легкових автомобілів протягом 2012-2020 рр. в обсязі 4,1 млн. од. збільшать автопарк до 10,3 млн. тонн та компенсують вибуття старих автомобілів в кількості 0,8 млн. од.

Сильні сторони автопрому: зручне географічне положення України

16

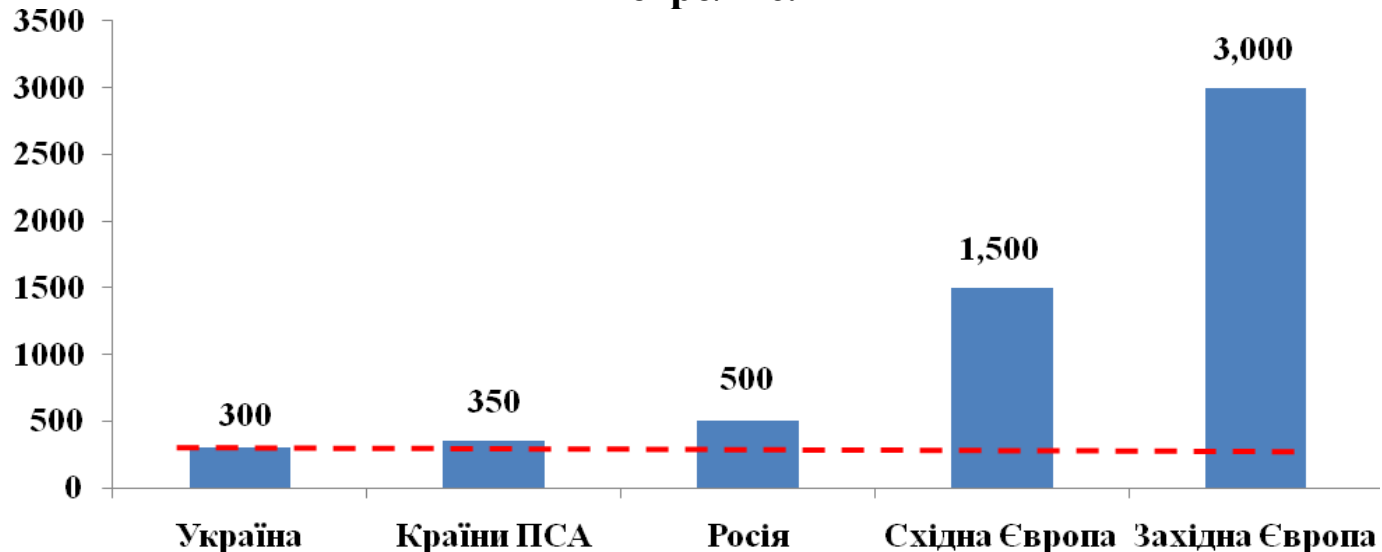
Географічне розташування України між двома ємними авторинками (Росія і країни ЄС) створює конкурентну перевагу (зниження собівартості на 3-4% за рахунок оптимізації логістичних витрат) при експорті на дані ринки.

Кадри та конкурентна вартість робочої сили

17

Середньомісячний розмір зарплати робітника в промисловості різних країн світу, євро/міс.

Асоціація «УкрАвтопром», World Bank, Світова асоціація виробників автомобілів IOMVM

Згідно рейтингу ООН, за рівнем освіченості населення та якості середньої освіти Україна входить до числа 25 кращих країн світу. Вартість робочої сили в Україні співставна з азійськими країнами, та нижча ніж в Росії та в європейських країнах.

Шляхи вирішення проблеми: залучення світових автоконцернів до організації виробництва в Україні через механізм двосторонніх зобов'язань держави та інвестора

18

Мотивація для автоконцернів:

- присутність на зростаючому українському ринку, стимулювання продажів вироблених в Україні автомобілів;
- зниження виробничих витрат за рахунок зручної логістики і дешевшої робочої сили.

Механізм:

- двосторонні зобов'язання держави та інвестора.

Досвід ряду країн демонструє ефективність такого підходу розвитку автопрому. Зокрема, в Росії в рамках договорів про промислове збирання створено 16 нових автовиробництв потужністю ~ 1 млн. легкових автомобілів в рік світовими автоконцернами (серед яких Peugeot, Citroen, Mitsubishi, Nissan, Opel, Chevrolet та інші). Ще ряд виробників, зокрема Fiat, Mazda, Honda, Subaru, Land Rover, BMW розглядають можливість розміщення виробництва на території Росії в найближчі 3-5 років.

Зобов'язання держави: сприятливе інвестиційне середовище та стимулювання попиту

19

Показник	Поточний стан (2011 рік)	За Програмою (з 2012 р.)
Створення сприятливого інвестиційного середовища:		
Ввізне мито на імпорт обладнання для автопрому, %	3-5 %	0 %
ПДВ на імпорт обладнання для автопрому*, %	20 %	0 %
Часткова компенсація (до 10%) відсоткової ставки по кредитам на організацію виробництва, %	немає	В розрахунках прийнята компенсація кредитної ставки в обсязі 10%
Податок на прибуток, %	21 %	0% (на прибуток, що реінвестується протягом перших 5 років)
Ввізне мито на імпорт нових автомобілів, %	0-10%	10% + утилізаційний збір
Державна фінансова підтримка за кожне створене робоче місце, тис. грн.	немає	15 тис. грн. за одне створене робоче місце
Стимулювання попиту на продаж автомобілів вітчизняного виробництва:		
Компенсація частини кредитної ставки при покупці легкового автомобіля вітчизняного виробництва, %	немає	В розрахунках прийнята компенсація 1,65% з відсоткової ставки
Компенсація частини вартості нового автомобіля за умови здачі в утилізацію старого, тис. грн.	немає	10 тис. грн. за один утилізований автомобіль (з 2017 року)

Примітка: * Не є витратою державного бюджету

Зобов'язання інвесторів: збільшення обсягів виробництва, рівня локалізації та нові робочі місця, які забезпечать наступні результати

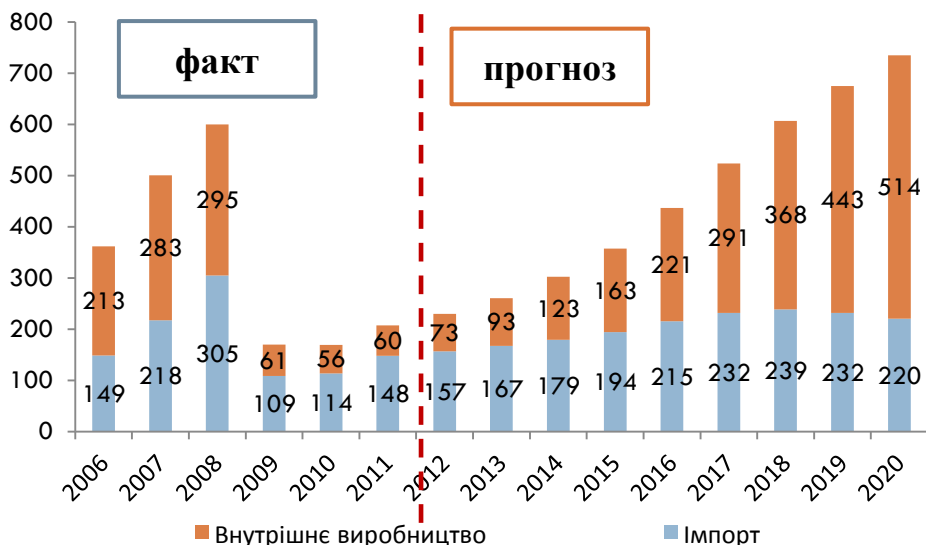
20

Показник	2011	2012	2014	2016	2018	2020	Прогноз
Потужності, тис. шт. /рік	340	340	340	390	620	850	510
Обсяги виробництва, тис. шт./рік	98	121	192	324	526	734	635
Локалізація, %	45%	45%	47%	49%	52%	55%	10 п.п.
Кількість робочих місць, тис. чоловік	25,5	30,9	38,1	68,9	119,4	201,2	175,8

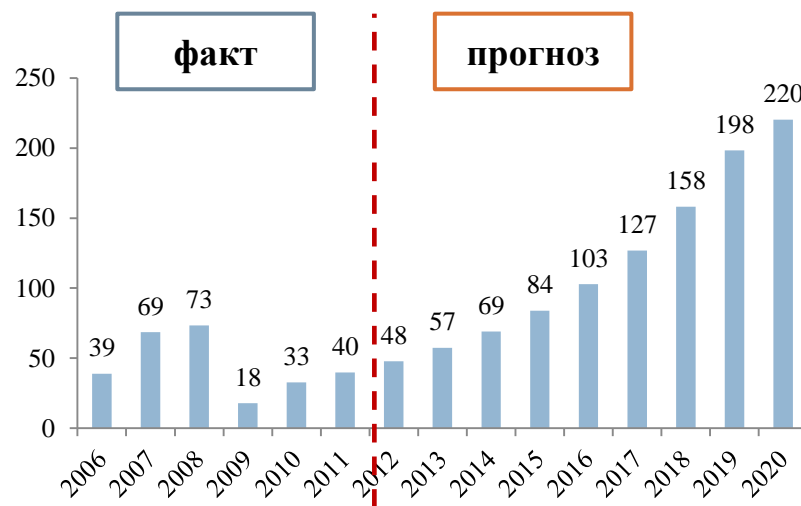
Дієвим інструментом виконання взятих на себе зобов'язань в рамках даної Програми має стати підписання відповідних двосторонніх Угод між уповноваженим органом держави (Мінекономрозвитку України) та інвесторами (автомобільними компаніями).

Результати Програми: розвиток внутрішнього ринку та його структурні зміни, збільшення експорту

Джерела покриття попиту на легкові автомобілі в Україні, тис. одиниць

Обсяги українського експорту легкових автомобілів, тис. одиниць

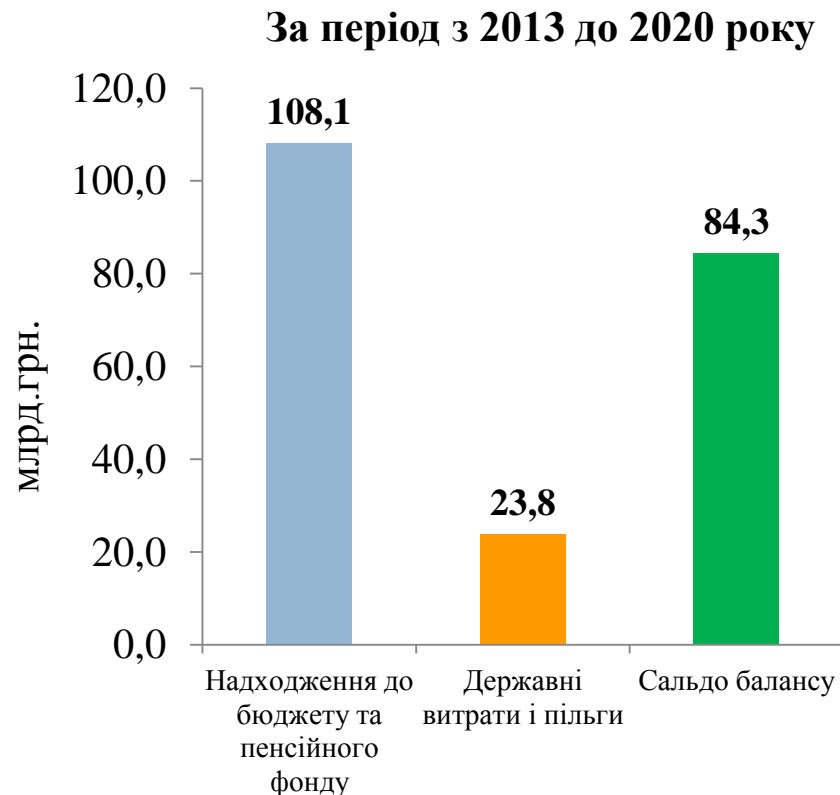
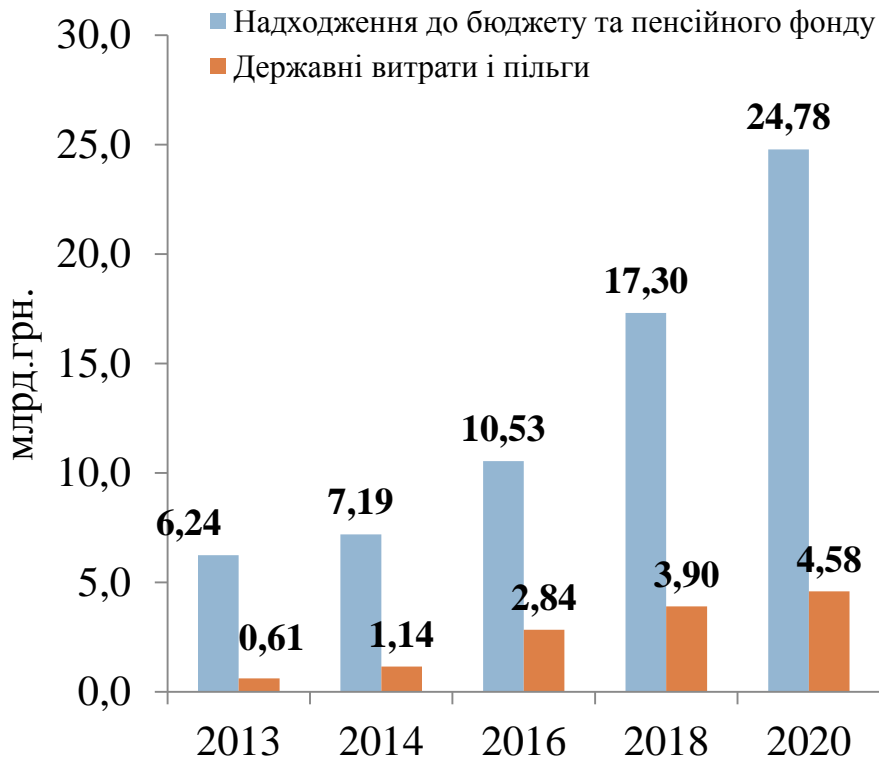

Асоціація «Укравтопром»

До 2020 р. виробництво автомобілів в Україні зросте в 7,5 разів (з 98 тис. од. в 2011 р. до 734 тис. од. в 2020 р.), експорт – в 5,5 раз (з 40 тис. од. в 2011р. до 220 тис. од. в 2020р.). Частка вітчизняного виробництва в наповненні внутрішнього ринку зросте до 70% (514 тис. од.)

Результати Програми: бюджетні надходження щороку перевищуватимуть суму державних витрат та пільг

22

Сумарно надходження до державного бюджету мають в 4,5 рази перевищити витрати

Результати Програми дозволять підвищити економічну стійкість країни

1. Забезпечать важливі структурні зміни в економіці України (збільшення частки легкового автопрому в ВВП з 0,4% в 2010 р. до 8,2% в 2020р.).
2. Частка вітчизняного виробництва в наповненні внутрішнього ринку зросте до 70%.
3. Диверсифікація ризиків залежності національної економіки від кон'юнктури зовнішніх ринків на сталь та хімічну продукцію.
4. Буде подолане від'ємне зовнішньо-торгівельне сальдо в легковому автомобілебудуванні (з -3,1 млрд. \$ в 2012 р. до 0 в 2020 р.).
5. Буде організовано виробництво автомобільних комплектуючих, в тому числі: х/к автомобільного листа (до 2016 р.) обсягом 1 млн. тонн, автоскла (до 2017 р.) та інших компонентів.

В Росії завдяки сприятливому інвестиційному середовищу відбувається стрімкий розвиток автовиробництва іноземних брендів

24

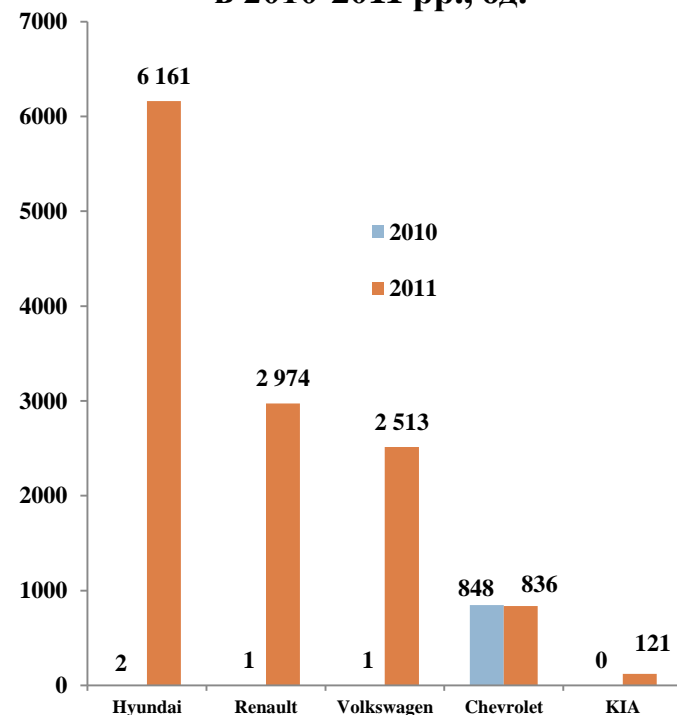
Розташування потужностей з виробництва легкових автомобілів в Росії іноземних автоконцернів

В Росії успішно реалізується державна стратегія з розвитку автомобільної промисловості:

- нараховується 14 підприємств з виробництва легкових автомобілів провідних іноземних брендів;
- на стадії підготовки та реалізації 10 нових проектів.

Продажі в Україні легкових автомобілів світових брендів російського виробництва в 2010-2011 рр., од.

В 2011 р. імпорт в Україну автомобілів світових брендів російського виробництва становив 12 605 од., що в 15 разів більше показника 2010 року.